قاقاس تاغ يېشىللىققا پۈركىنىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشتىكى «يۆلەك»كە ئايلاندى

(بېشى 1 - بەتتە)

«بىر تەرەپتىن ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشى قىلىپ، بىر تەرەپتىن نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىۋاتىمىز، بىز بۇ ئىككىسىنىڭ ئارىسىدىكى بىرىكىش نۇقتىسىنى تاپتۇق» دېدى چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيەلىك ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش سېلىنما چەكلىك شىركىتى (تۆۋەندە قىسقارتىلىپ ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش شىركىتى دېيىلدۇ)نىڭ باش مۇدىرى چىن ئەنچۈەن.

2017 - يىلى، بۇ ناھىيە ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئەندىزىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، 300 مىڭ مو ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنى بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇپ، كەسىپ، ئېكولوگىيە، نامراتلارنى يۆلەشنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، شاختا قۇرۇيدىغان ئۆرۈك، ئالما، شىنمېي قاتارلىقلارنى تىكتى.

كۆچەت تىكىلگەندىن كېيىن، كىم پەرۋىش قىلىدۇ؟ «بىز ‹شىركەت + دېھقان ئائىلىسى› پەرۋىش ئەندىزىسىنى بەرپا قىلىپ، ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن نامرات ئائىلىلەرنى ئورمان مۇھاپىزەتچىلىرى قوشۇنىغا كىرگۈزۈپ، ھەربىر ئائىلىگە 50 مو يەردىكى مېۋىلىك دەرەخنى پەرۋىش قىلىشنى تاپشۇردۇق، ئالدىنقى بەش يىللىق ھوسۇلسىز مەزگىلدە، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىدىن ھەربىر ئائىلىگە ھەر يىلى 12 مىڭ يۈەن ياردەم پۇلى بەردۇق. بەش يىل ئۆتۈپ مېۋىگە كىرگەندىن كېيىن، مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ 30% پايدىسى دېھقانلارغا ئايرىپ بېرىلىدۇ» دېدى چىن ئەنچۈەن.

ھازىر، چاپچالنىڭ ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنى كېڭىيىپ 60 مىڭ موغا يەتتى، 6 مىليون تۈپكە يېقىن ھەر خىل دەل - دەرەخ تىكىلىپ، ئىلگىرىكى چۆل - جەزىرە چوڭ مېۋىلىك باغقا ئايلاندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پۈتۈن ناھىيە بويىچە يەنە 330دىن ئارتۇق نامرات ئائىلە رەخمەتجانغا ئوخشاش ئېكولوگىيە ئورمان مۇھاپىزەتچىسى بولۇپ، كىرىمنى مۇقىم ئاشۇردى.

«يەرلىك ماھىرلار» «ئورمان زىيالىيلىرى»غا ئايلاندى

«بۇلار مەن پەرۋىش قىلغان مېۋىلىك دەرەخلەر، ناھايىتى ياخشى ئۆسۈۋاتىدۇ» دېدى ئابدۇرازاق 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئالدىدىكى كەڭ كەتكەن ئېكولوگىيە ئورمىنىنى كۆرسىتىپ پەخىرلەنگەن ھالدا. ئالما، ئۆرۈك دەرەخلىرى بىر مېتىردىن ئېگىز ئۆسكەن بولۇپ، ھاياتىي كۈچكە تولغان مەنزىرە كۆزگە تاشلىنىپ تۇراتتى.

2017 - يىلى 4 - ئايدا، قاينۇق يېزىسى ئارا ئۆستەڭ كەنتىدىن كەلگەن بۇ نامرات ئائىلە ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش شىركىتىگە كىرىپ تەربىيەلىنىپ ئورمانچىلىق تېخنىكىغا ئايلىنىپ، تۈت كىشىلىك پەرۋىش قىلىش گۇرۇپپىسىغا باش بولۇپ، 2400 مو ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنىنى پەرۋىش قىلدى. ھەر ئايدا «بەش سۇغۇرتا، بىر فوند»نى چىقىرىۋەتكەندە، ئۇ 3200 يۈەن مائاش ئالالايدۇ.

مۇقىم كىرىمى بار بولدى، ئەمدى نېمە ئىش قىلىش كېرەك؟ ئابدۇرازاق بىردەممۇ بىكار يۈرمىگەنلىكىنى ئېيتتى.

بۇ ئىككى يىلدا، ئابدۇرازاق مائاش كىرىمىگە تۆت كالا، 20 نەچچە قوي سېتىۋېلىپ ئۆيىدە باقتى. بۇلتۇر، ئۇ خوتۇنى بىلەن بىللە يەنە كەنتتە بىر كىچىك تاللا بازىرى ئاچتى، كىرىمى يىلدىن-يىلغا كۆپەيدى.

«مەن ھازىر ئورمانچىلىق تېخنىكى، خىزمىتىمنى بارغانسېرى ياخشى ئىشلەۋاتىمەن، تۇرمۇشۇممۇ بارغانسېرى گۈزەللەشتى» دېدى ئابدۇرازاق خۇشال ھالدا.

بۇ بىرنەچچە يىلدا، پۈتۈن ناھىيەدىكى ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنى كۆلىمىنىڭ ئۈزلۈكسىز كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، ئابدۇرازاققا ئوخشاش مۇشۇنداق بىر تۈركۈم نامرات ئائىلە ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنى بازىسىغا كىرىپ، مەخسۇس ۋە زىپىدىكى ئورمانچىلىق تېخنىك خادىمى ياكى ئورمانچىلىق ئىشچىلىرىغا ئايلىنىپ، «بىر ئادەم كۆچەت تىكىپ ئورمان قوغدىسا، پۈتۈن ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش»تەك نىشاننى رېئاللىققا ئايلاندۇردى.

چىن ئەنچۈەننىڭ نەزەرىدە، بۇ پەقەت بېسىلغان تۇنجى قەدەم.

«بىز ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن نامرات ئائىلىلەرنى كەڭ قوبۇل قىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ كىرىمنى ئاشۇرۇپلا قالماي، يەنە زور كۈچ بىلەن بىر تۈركۈم تېخنىكا بىلىدىغان ‹ئورمان زىيالىيلىرى›نى يېتىشتۈرىمىز، بۇ، پۈتۈن ناھىيەدىكى باغ - ئورمانچىلىقنىڭ ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرىدۇ» دېدى چىن ئەنچۈەن.

بىرنەچچە يىل ئىلگىرى تىككەن مېۋىلىك دەرەخلەر بارا - بارا ئېگىزلىدى، چوڭايدى. ئەينى يىللاردىكى «يەرلىك ماھىرلار»مۇ ھازىرقى «ئورمان زىيالىيلىرى»غا ئايلاندى. «ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنى قۇرۇلۇشى ئارقىلىق، ئابدۇرازاققا ئوخشاش مۇشۇنداق نامرات ئائىلىلەر نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشتىن مەنپەئەتلەنگۈچى بولۇپلا قالماي، يەنە ئومۇميۈزلۈك ھالدا جەمئىيەت قۇرۇپ چىقىشتا ھەل قىلغۇچ غەلىبە قىلىشتىكى جەڭگىۋار قوشۇنغا ئايلىنىدۇ» دېدى چىن ئەنچۈەن.

ياخشى ئېكولوگىيە كۆپ كەسىپنىڭ گۈللىنىشىگە تۈرتكە بولدى

ئورمان ئارىسىدىكى توپا يولنىڭ ئىككى تەرىپىگە ئۈزۈم تېلى تىكىلىپ، ئۈزۈم بارىڭى يا سالغانىدى. «كېلەر يىلى يازدا كەلسەڭلار ئۈزۈم يېيەلەيسىلەر» دېدى قاينۇق يېزىسى چېچى كەنتىدىكى ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن نامرات ئائىلە مانا يىنۇس كۈلۈپ تۇرۇپ.

مانا ئورمان پەرۋىش قىلىش ئارقىلىق ھازىر ھەر ئايدا مۇقىم كىرىمگە ئىگە بولدى، يېزا ساياھەتچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى پىلانلاۋاتىدۇ، ئۇنىڭدىمۇ يېڭى ئۆي پەيدا بولدى.

«بۇ ئېكولوگىيە ئورمىنى بىزنىڭ بايلىقىمىز، ساياھەتچىلىك گۈللەنگەندە كاۋاپچىلىق قىلىشنى ئويلىشىۋاتىمەن، چوقۇم كۆپ پۇل تاپالايمەن!» دېدى مانا.

ئەمەلىيەتتە، مانانىڭ بۇ ئويى ئاللىقاچان ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش شىركىتى تۈزگەن كەسىپ پىلانىغا كىرگۈزۈلگەنىدى.

ئۈچ يىل ئىلگىرى چېچى كەنتىدە بىر پارچە قاقاسلىق بار ئىدى؛ ئۈچ يىلدىن كېيىن، تۆتاش كەتكەن ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنى بۇ يەرنى يېشىللىققا پۈركىدى. ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، قاينۇق يېزىسىنىڭ پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەر كۆلىمى 32 مىڭ موغا كۆپەيدى، ئىلگىرىكى چۆل - جەزىرە 10 مىڭ مولۇق يېشىل توسۇققا ئايلاندى.

6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، مۇخبىر ئېگىزدە تۇرۇپ يىراققا نەزەر سالدى، كۆلچەك ئۈستىدە چايكىلار پەرۋاز قىلىۋاتاتتى، ئېتىزلار گىرەلىشىپ كەتكەن بولۇپ، ئەتراپىنى يېشىل دەرەخلەر ئوراپ تۇراتتى.

بۇ يىل، بۇ يەرگە يەنە شياڭفېي خەيتاڭ، ئۇكرائىنا چوڭ گىلاسى قاتارلىق ئوتتۇرا، يۇقىرى دەرىجىلىك مېۋىلىك دەرەخلەر تىكىلدى. نۆۋەتتە، كۆلىمى 1600 مودىن ئاشىدىغان سەيلە - ساياھەت قىلىش، ئىستىراھەت مېۋە ئۈزۈش، يېمەك - ئىچمەك، بېلىق تۇتۇشنى بىر گەۋدە قىلغان ئىستىراھەت يېزا ئېگىلىك ئېكولوگىيە باغچىسىنىڭ دەسلەپكى شەكلى ئاساسەن شەكىللەندى.

«ئادەملەر يېشىل تاغقا ئەجىر قىلسا، يېشىل تاغمۇ جەزمەن ئادەملەرنى قۇرۇق قويمايدۇ. 300 مىڭ مو ئېكولوگىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئورمىنى قۇرۇلۇشى تاماملانغاندىن كېيىن، پۈتۈن ناھىيە بويىچە 11 مىڭدىن ئارتۇق نامرات نوپۇسنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا جەلپ قىلغىلى بولىدۇ ھەم كۆپ كەسىپ ھالىتىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولۇپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ كىرىمىنى سىجىل مۇقىم ئاشۇرۇشقا ئىمكانىيەت ياراتقىلى بولىدۇ» دېدى چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيەلىك نامراتلارنى يۆلەش ئىشخانىسى پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى لى ۋېي.

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ يىللىق ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى خىزمىتىنىڭ كەسكىنلىكى، مۇرەككەپلىكىنى چوڭقۇر تونۇپ، «تۆت ئاڭ»نى كۈچەيتىپ، «تۆت ئىشەنچ»نى چىڭىتىپ، «ئىككىنى قوغداش»نى ئىشقا ئاشۇرۇپ، باشتىن - ئاخىر خەلق مەركەز قىلىنغان تەرەققىيات ئىدىيەسىدە چىڭ تۇرۇپ، مائارىپ ئادىللىقىنى قوغداش ۋە مائارىپ ئادىللىقى ئارقىلىق جەمئىيەت ئادىللىقى - ھەققانىيلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتەك مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى، بۇرچ تۇيغۇسىنى ھەققىي كۈچەيتىپ، يېڭى تىپتىكى تاجىسىمان ۋىرۇسلۇق ئۆپكە ياللۇغى يۇقۇمىنىڭ ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى خىزمىتىگە ئېلىپ كېلىدىغان بېسىمى ۋە خىرىسىغا مۇۋاپىق تاقابىل تۇرۇپ، دەسلەپكى لايىھەنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مېخانىزمنى تاكامۇللاشتۇرۇپ، مەسئۇلىيەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىدا يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئىمتىھاننىڭ بىخەتەر، تەرتىپلىك، نۇقسانسىز بولۇشىغا پۈتۈن كۈچ بىلەن ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

يىغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ئەڭ يۇقىرى ئۆلچەم، ئەڭ قاتتىق تەلەپتە چىڭ تۇرۇپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش، ئىمتىھان بىخەتەرلىكى، ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا مۇلازىمەت قىلىش قاتارلىق تۈرلۈك خىزمەتلەرنى تېخىمۇ ئېھتىياتچانلىق بىلەن، تېخىمۇ ئىنچىكە ياخشى ئىشلەش كېرەك. كەڭ ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلار ۋە ئىمتىھانغا ئالاقىدار خادىملارنىڭ ھاياتىي بىخەتەرلىكى ۋە تەن ساغلاملىقىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەشتىن ئىبارەت بۇ كىرىچنى ھەر ۋاقىت چىڭىتىپ، ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى خىزمىتىنىڭ پۈتۈن زەنجىرىدە يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى ئىنچىكە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، سالامەتلىكنى كۆزىتىپ ئۆلچەش، بەدەن تېمپېراتۇرىسىنى تەكشۈرۈپ ئۆلچەش، ئىمتىھان مەيدانىنى دېزىنفېكسىيەلەش ھەم يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە تەربىيەلەش مانېۋىرى قاتارلىق جەھەتلەردىكى خىزمەتلەرنى پۇختا قانات يايدۇرۇپ، تىنچ - ئامان ئىمتىھان بېرىش، ساغلام ئىمتىھان بېرىشكە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. ئىمتىھان نۇقتىسى ئەتراپىنىڭ ئامانلىق مۇھىتىنى تەرتىپكە سېلىش - تۈزەشنى كۈچەيتىپ، ئىمتىھان نۇقتىلىرىغا كىرىش - چىقىش ئېغىزلىرىدا بىخەتەرلىك مۇداپىئەسىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، تاسادىپىي ۋەقەلەرگە تاقابىل تۇرۇش دەسلەپكى لايىھەسىنى ئورنىتىپ، تاكامۇللاشتۇرۇپ، ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا تىرىشىپ بىخەتەر، مۇقىم ئىمتىھان مۇھىتى يارىتىپ بېرىش كېرەك. ئىمتىھان سوئالى، ئىمتىھان قەغىزىنىڭ بىخەتەرلىك، مەخپىيەتلىكىنى ساقلاش خىزمىتىنى قاتتىق ياخشى تۇتۇپ، ئىمتىھان سوئالى، ئىمتىھان قەغىزىنىڭ مۇتلەق بىخەتەرلىكىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. ئىمتىھان ئىستىلى، ئىمتىھان ئىنتىزامىنى چىڭىتىپ، ئىمتىھاندا كۆچۈرمىچىلىك قىلىش قاتارلىق قانۇنغا، بەلگىلىمىگە خىلاپ قىلمىشلارغا قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىمتىھان ئادىللىقىنى ھەققىي قوغداش كېرەك. قاتناش، ياتاق - تاماق، سەھىيە، ئىسسىق ئۆتۈپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تېمپېراتۇرىنى تۆۋەنلىتىش قاتارلىق مۇلازىمەت كاپالىتى خىزمەتلىرىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ياخشى ئىشلەپ، ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا بولغان پىسخىكىلىق يېتەكلەش ۋە ئادەمىيەت غەمخورلۇقىنى كۈچەيتىپ، ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلار ئۈچۈن ياخشى مۇلازىمەت قىلىش، ياخشى كەيپىيات يارىتىش كېرەك.

يىغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى، ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتىكى تۈرلۈك سىياسەتلەرنى قاتتىق ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنىڭ ئادىل - ھەققانىي بولۇشىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. ئىمتىھان قەغىزىنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى تەشكىللەپ، ئىمتىھان قەغىزىنى تەكشۈرىدىغان ئوقۇتقۇچىلارنى تاللاپ تەكلىپ قىلىشنى چىڭىتىپ، ئىمتىھان قەغىزىنى تەكشۈرۈش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى باشقۇرۇشنى قاتتىق قېلىپلاشتۇرۇپ، خىزمەت ئىنتىزامىنى چىڭىتىپ، ئۇچۇرلارنى ئاشكارىلاشنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنىڭ نازارىتىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن قوبۇل قىلىش كېرەك. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل، ئىنچىكە، ياخشى ئىشلەپ، ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش سىياسىتىنى تەشۋىق قىلىش، چۈشەندۈرۈش، ئارزۇ تولدۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىش قاتارلىقلارنى ئىلمىي قېلىپلاشتۇرۇپ قانات يايدۇرۇپ، ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنى ئىشەنچلىك ياردەم بىلەن تەمىنلەش كېرەك. ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى، ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتىدىكى قانۇنغا، بەلگىلىمىگە خىلاپ قىلمىشلارنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، بىرى بايقالسا بىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، قاتتىق زەربە بېرىپ، قەتئىي يول قويماي، مائارىپ ئادىللىقىنىڭ تۆۋەن چېكىنى قەتئىي قوغداپ، ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنى رازى قىلىش، ئاتا - ئانىلارنى رازى قىلىش، جەمئىيەتنى رازى قىلىش كېرەك.

ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭ مائارىپ خىزمىتى كومىتېتلىرى ۋە ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق بىر قىسىم ئالىي مەكتەپلەردىكى ئالاقىدار مەسئۇل يولداشلار يىغىندا پىكىر ئالماشتۇرۇپ سۆز قىلدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاۋ چىڭ يىغىنغا قاتناشتى.

(بېشى 1 - بەتتە)

خىزمىتى كۆڭۈلدىكىدەك، ئائىلىسى ئىناق

«ئاپا، ئۆيگە مېھمان كەلدى». ئۆيگە كىرىپلا، ئابلىمىت ئالدىراش بولۇپ كەتتى، مېۋە يۇيدى، تاۋۇز تىلدى، ياڭاق ۋە قۇرۇق ئۈزۈملەرنى كۆتۈرۈپ چىقتى. «مەن يېقىندىلا خوتەن شەھىرىدىن ئۆي سېتىۋالدىم، 113 كۋادرات مېتىر كېلىدۇ، ناھايىتى كەڭ - كۇشادە. بۇنىڭدىن كېيىن خوتەن شەھىرىگە بېرىپ تۇرامدۇق ياكى كونا ئۆيدە تۇرامدۇق، ھەممىسى رايىمىزغا باغلىق بولۇپ قالدى» دېدى ئابلىمىت قىزىقچىلىق قىلىپ.

ئابلىمىت دورا ياساش شىركىتىنىڭ سۈيىت باشقۇرۇش بۆلۈمىدە ئىشلەيدۇ، يېقىندا شىركەت ساھە بويىچە تەكشۈرۈلىدىغان بولغاچقا، بۇ مەزگىلدە ئۇ بەك ئالدىراش بولۇپ كەتتى. ئابلىمىت مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: مېنىڭ ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتىم ئېغىر، ھەرقانداق بىر ھالقىدا بېپەرۋالىق قىلسام بولمايدۇ.

گەپ ئارىلىقىدا، خىزمەتدىشى تېلېفون قىلىپ بىر ھۆججەت كېرەكلىكىنى ئېيتتى، ئابلىمىت يان تېلېفوننى تېز سۈرئەتتە ئېچىپ، خىزمەتدىشىنىڭ كېرەكلىك ماتېرىياللارنى تېپىشىغا تېزلىكتە ياردەم بەردى. ئابلىمىتقا نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئالاقە تورى ۋە ئەقلىي ئىقتىدارلىق يان تېلېفوندىن پايدىلىنىپ خىزمەتتىكى مەسىلىلەرنى تېز بىر تەرەپ قىلىش ئادەتتىكى ئىشقا ئايلانغانىدى.

«ھازىر ھەر ئايدا 5400 يۈەن مائاش ئالىمەن، خوتۇنۇم يېقىن جايدىكى يەسلىدە ئوقۇتقۇچىلىق قىلىدۇ، ئائىلە كىرىمىمىز يامان ئەمەس». ئابلىمىت مۇنداق دېدى: دادامنىڭ پېنسىيە مائاشى بار، ئاكام بىلەن ئاچام ئوقۇتقۇچى، پۈتۈن ئائىلىمىزنىڭ كىرىمى مۇقىم، كۆڭلىمىز ناھايىتى خاتىرجەم ئۆتىدۇ.

بىز پاراڭلىشىۋاتقاندا، ئابلىمىتنىڭ تۆت ياشلىق قىزى پۈتۈن زېھنى بىلەن تېلېۋىزوردىن كارتون فىلىم كۆرۈۋاتاتتى. «بالام مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ ئۆسمۈرلەر قانىلىدىكى پروگراممىلارنى كۆرۈشنى ياقتۇرىدۇ، تېلېۋىزورنى ئاساسەن ئىگىلىۋالدى». قىزچاق ئۆزى توغرىسىدا گەپ بولۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ، ئورنىدىن تۇرۇپ ئابلىمىتنىڭ بوينىغا گىرە سېلىپ قويۇۋەتمىدى، يەنە دادىسىنىڭ يۈزىگە چوككىدە بىرنى سۆيدى. «ئۇ ماڭا چاپلىشىپلا يۈرىدۇ، ئامال يوق». ئابلىمىت قىزىنى كۆتۈرۈۋالدى، قىزچاق توختىماي ۋىلىقلاپ كۈلدى.

ئابلىمىتنىڭ ئاپىسى تۇرسۇننىسا ئابدۇلىم يانىدا ئولتۇرغان بولۇپ، چىرايى خۇشاللىققا تولغانىدى. «ئوغلۇمنىڭ كۆڭۈلدىكىدەك خىزمىتىنىڭ بولغانلىقى، ئائىلىسىنىڭ بەختلىك، ئىناقلىقىنى كۆرۈپ، دادىسى ئىككىمىز ناھايىتى خۇشال بولدۇق». ئوغلىدىكى ئۆزگىرىشنى تىلغا ئالغاندا، تۇرسۇننىسا ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: ئەگەر كەسپىي ماھارەت تەلىم - تەربىيە مەركىزىگە بېرىپ تەربىيەلەنمىگەن بولسا، ئابلىمىتنىڭ ھازىرقى بەختلىك تۇرمۇشى بولمايتتى.

تۆۋۈق يولغا ماڭغىلى تاس قالغانىدى

ئابلىمىت خوتەن ناھىيەسىدە تۇغۇلغان بولۇپ، دادىسى شۇ جايدىكى ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى ئىدى، ئابلىمىت كىچىكىدىن باشلاپلا ياخشى تەربىيە ئالغان بولغاچقا، ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىدا ئەلا نەتىجە بىلەن، جېجياڭدىكى بىر داشۆگە ئۆتۈپ ئوقۇدى.

داشۆنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، ئابلىمىت يۇرتىغا قايتتى، قىز دوستى بار بولدى، ئىككىسى توي قىلدى. ئۆي - ئوچاقلىق بولغان بولسىمۇ، ئەمما ئابلىمىت تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن مۇۋاپىق خىزمەت تاپالماي، ئىزچىل ئۆيدە تۇردى. بۇ مەزگىلدە، ئۇ يان تېلېفوندا ئەسەبىي ئىدىيەنى تەرغىب قىلىدىغان بەزى ئۈن - سىنلارنى كۆردى. دەسلەپتە، ئۇ بۇ مەزمۇنلارغا دىمىقدا كۈلۈپ قويدى، ئەمما ئەتراپىدىكى ئەسەبىي ئىدىيەسى بار كىشىلەرنىڭ ئازدۇرۇشىغا بەرداشلىق بېرەلمەي، بارغانسېرى كۆپ كۆرىدىغان بولدى، ئاخىر ئاستا - ئاستا خۇمار بولۇپ قالدى.

ئەسەبىي ئىدىيە ئابلىمىتقا تەدرىجىي تەسىر كۆرسەتتى، ئۇنىڭ ھەرىكىتى ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىمۇ ئەسەبىيلىشىشكە قاراپ ئۆزگىرىشكە باشلىدى. ئۇ خوتۇنىدىن ئوقۇتقۇچىلىق خىزمىتىدىن ئىستىپا بېرىشنى تەلەپ قىلدى، خوتۇنىنىڭ گىرىم قىلىشىغا يول قويمىدى. ئوخشاشلا داشۆنى پۈتكۈزگەن خوتۇنى ئۇنى چۈشىنەلمەي قالدى، شۇنىڭ بىلەن ئىككىسى دائىم ئۇرۇشىدىغان بولۇپ قالدى، بىرنەچچە قېتىم ئابلىمىت قول تەگكۈزگىلى تاسلا قالدى.

ئوغلىنىڭ بارغانسېرى بېكىنمىچىلىشىۋاتقانلىقىنى، ھەرىكىتىنىڭ بارغانسېرى ئەسەبىيلىشىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئاتا - ئانىسى ئىنتايىن تىت - تىت بولدى. ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ قايتا - قايتا نەسىھەت قىلىشى ۋە چۈشەندۈرۈشى بىلەن، ئابلىمىت خوتەن ناھىيەلىك كەسپىي ماھارەت تەلىم - تەربىيە مەركىزىگە بېرىپ تەربىيەلەندى.

تەربىيەلەش مەركىزىدە، ئابلىمىت قانۇن بىلىملىرىنى سىستېمىلىق ئۆگەندى، ئەسەبىي ئىدىيەنىڭ جىنايى ماھىيىتىنى قەلبىنىڭ چوڭقۇر يېرىدىن تونۇپ يەتتى، ئىسراپ قىلىۋەتكەن قىممەتلىك ۋاقىتلىرىغا ئېچىندى، ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئالدىدا خىجىللىق ھېس قىلدى. ئۇ داشۆدە ئوقۇغان بولغاچقا، دۆلەت ئورتاق تىل - يېزىقى سەۋىيەسى يۇقىرى ئىدى، شۇڭا ئۇ باشقا تەربىيەلەنگۈچىلەرنىڭ ئۆگىنىشىگە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ياردەم بەردى.

«ئىلگىرى ئەسەبىي ئىدىيە بىلەن يۇقۇملانغان چېغىمدا، باشقىلار بىلەن ئۇچرىشىشنى خالىمايتتىم، يەنە نۇرغۇن خاتا ئىش قىلغانىدىم. ئەگەر تەربىيەلەش مەركىزىدە تەربىيەلەنمىگەن بولسام، بارغانسېرى تۇزاققا چوڭقۇر چۈشۈپ كېتەتتىم، ھەتتا تۆيۈق يولغا كىرىپ قالغان بولاتتىم، ھازىر ئويلىسام ھەقىقەتەن قورقىمەن» دېدى ئابلىمىت.

ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ خۇش چىرايىنى كۆرۈشنى ئەڭ ياخشى كۆرىدۇ

تەربىيەلەش مەركىزىدە تەربىيەلىنىشنى تاماملىغاندىن كېيىن، ئابلىمىت پۈتۈنلەي يېڭى تۇرمۇشنى باشلىدى. «ئۆزۈمنى ناھايىتى يېڭىلاپ قالغاندەك ھېس قىلىۋاتىمەن، ئىلگىرى گەجگەمنى بېسىپ تۇرغان روھىي كىشەندىن قۇتۇلغاندەك ھېس قىلدىم» دېدى ئۇ.

ئابلىمىت پۇتۇكچىلىقتا ياخشى سۆزلىگەچكە، ياخشى تەربىيە ئالغاچقا، كومپيۇتېر سەۋىيەسىمۇ يۇقىرى بولغاچقا، شۇ جايدىكى كەنت ئاھالە كومىتېتى ئۇنى بىر مەزگىل ئىشلەشكە تەكلىپ قىلدى. ئابلىمىت خىزمەتتە سەۋرچان، ئىنچىكە بولغاچقا، كۆپچىلىكنىڭ ناھايىتى ئالقىشىغا ئېرىشتى. خىزمەتدىشى روزىگۈل رېھىم ئۇنىڭغا: مەدەنىيەت بىلىمى بار، قانۇن ئېڭى كۈچلۈك، كەم چۈشەنمەيدىغان مەسىلىگە دۇچ كەلسە ئۇنىڭدىن مەسلىھەت سورايدۇ، دەپ باھا بەردى.

كەنت ئاھالە كومىتېتىدا بىر مەزگىل ئىشلىگەندىن كېيىن، ئابلىمىت يېقىن جايدىكى بىر دورا ياساش شىركىتىنىڭ خادىم قوبۇل قىلىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۆزىنى شىركەتكە ئۇيغۇن كېلىدىكەنمەن، دەپ قاراپ، كارخانىغا قىسقىچە تەرجىمىھالىنى بەردى. بىرنەچچە قېتىملىق يۈزتۇرا ئىمتىھان ۋە يېزىق ئىمتىھاندىن كېيىن، ئابلىمىت قوبۇل قىلىندى، تەربىيەلىنىش ئارقىلىق ناھايىتى تېزلا ئىش ئورنىغا چىقتى. خىزمەتتە ئەستايىدىل، مەسئۇلىيەتچان بولۇپ، ئىشقا تېز كىرىشكەچكە، بىر ئايدىن كېيىنلا، ئابلىمىت رەسمىيلەشتى، مائاش تەمىناتى مۇقىم ئاشتى.

تەربىيەلىنىشنى تاماملىغاندىن كېيىن، ئابلىمىت خىزمىتىدىن رازى بولۇپلا قالماي، يەنە ئائىلىسىمۇ بەختكە ئېرىشتى. «مەن ئائىلەمدىكىلەرگە ياخشى مۇئامىلە قىلىمەن، ياخشى ئەر، ياخشى ئوغۇل ۋە ياخشى دادا بولىمەن». ئابلىمىت مۇنداق دېدى: ھازىر ئەر - خوتۇن ئىككىمىزنىڭ مۇھەببىتى بارغانسېرى چوڭقۇرلاشتى.

ئابلىمىت قورۇسىغا شىنمېي كۆچىتى، ياڭاق كۆچىتى تىكتى، مېۋە بەرگەندىن كېيىن، ئۇ بۇ خام ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىپ قۇرۇق مېۋە ۋە سوقماق ياسايدىكەن. «قىزىم بەك ياقتۇرۇپ يەيدۇ». قىزىنى خۇشال قىلىش ئۈچۈن، ئابلىمىت يەنە ھويلىسىغا ئېلەڭگۈچ ئاستى، بوش ۋاقتى چىقسىلا، بالىسىنى ئوينىتىدۇ.

«مېنىڭ يېڭى ئۆيۈمگە يېقىن جايدا بىر يەسلى بار، قىزىمنى ئاپىرىش ناھايىتى قولايلىق، كېيىن ئۇنى خوتەن شەھىرىدە ئوقۇتىمەن». ئابلىمىت مۇنداق دېدى: قىزىمنى تېخىمۇ ياخشى تەربىيەگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، خىزمەتتە بېرىپ كېلىشتە كۆپرەك يول ماڭسامۇ رازىمەن.

بوش ۋاقىتلىرىدا، ئابلىمىت خوتۇنى، قىزىنى ئېلىپ يېڭى سېتىۋالغان ئاپتوموبىلنى ھەيدەپ ئەتراپتىكى مەنزىرە رايونلىرىغا بېرىپ ساياھەت قىلىدۇ، خوتەن شەھىرىگە بېرىپ سودا سارايلارنى ئايلىنىپ، ئائىلىسىدىكىلەرگە ھەر خىل سوۋغىلارنى سېتىۋالىدۇ. ئابلىمىت مۇنداق دېدى: مەن ئائىلەمدىكىلەرنىڭ خۇش چىرايىنى كۆرۈشنى ئەڭ ياخشى كۆرىمەن، ئۇلار ئۈچۈن تىرىشىپ غەيرەت قىلىپ ئىشلەپ، ئىككى قولۇم بىلەن بەختلىك تۇرمۇشقا ئېرىشىش ئۈچۈن كۈرەش قىلىمەن.